

**Protokół z kontroli problemowej
przeprowadzonej w dniach 18.09 – 19.09.2012 r.
w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Kielcach**

Kontrola przeprowadzona została na podstawie art. 16 ust 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 1 i 8, art. 112 ust 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), art. 180 i 181 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2011, Nr 149, poz. 887), rozporządzenia MPS z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005r. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.).

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną Miasta Kielce

Adres jednostki: MOPR ul. Studzienna 2, 25-544 Kielce.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie posiada numer identyfikacji podatkowej:

NIP 959-08-30-858

REGON: 003677051

Dyrektorem jednostki jest Pan Marek Scelina.

Książka kontroli poz. Nr 8/2012.

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzania kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w następującym składzie:

1. Małgorzata Bojar – Starszy Inspektor, upoważnienie nr 813/2012 z dnia 06.09.2012 r. (legitymacja służbowa nr 15) - inspektor kierujący zespołem inspektorów.
2. Katarzyna Arendarska – Starszy Inspektor, upoważnienie nr 814/2012 z dnia 06.09.2012 r. (legitymacja służbowa nr 19).
3. Anna Konieczna – Starszy Inspektor, upoważnienie nr 815/2012 z dnia 06.09.2012 r. (legitymacja służbowa nr 14).

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrola przeprowadzona została w dniach: 18.09 – 19.09.2012 r.

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

1. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.
2. Nadzór MOPR nad domami pomocy społecznej i prowadzenia doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników dps z terenu powiatu.
3. Nadzór MOPR nad placówkami opiekuńczo – wychowawczymi i prowadzenia doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych z terenu powiatu.
4. Umieszczanie w domach pomocy społecznej skierowanych osób.
5. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ponadto w trakcie kontroli sprawdzony został stopień wdrażania zadań powiatu wynikający z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2012 r. do 18.09.2012 r.

5. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach mieści się w Kielcach przy ul. Studziennej 2. Organem prowadzącym dla MOPR jest Prezydent Miasta Kielce. MOPR w Kielcach funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny nadany Zarządzeniem wewnętrznym nr 7/2012 z dnia 23 stycznia 2012 r. Dyrektora MOPR w Kielcach oraz w oparciu o Statut wprowadzony Uchwałą Nr XXII/451/2012 Rady Miasta Kielce z dnia 19 stycznia 2012 r. Regulamin określa m.in. strukturę organizacyjną, zasady kierowania pracą ośrodka, zakresy działania podległych jednostek, itp. W skład Ośrodka wchodzi: działy, rejony, ośrodki wsparcia, kluby.

MOPR jest jednostką budżetową samorządu terytorialnego podporządkowaną bezpośrednio Prezydentowi Miasta Kielce.

Przedmiot kontroli

Ad. 1. Ocena realizacji zadania pn.: „Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu”.

Z pisemnej informacji podpisanej przez dyr. MOPR wynika, iż Ośrodek nie ma zapewnionych w budżecie środków na organizację szkoleń dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu. Jednostki podległe MOPR na bieżąco są informowane o szkoleniach organizowanych dla kadr pomocy społecznej przez Urząd Marszałkowski bądź Wydział Polityki Społecznej ŚUW.

W trakcie kontroli zastępca dyrektora p. M. Gościńiewicz wyjaśniała, iż jednostki podległe Ośrodkowi (w ramach swojego budżetu) organizują szkolenia dla swoich pracowników. Przykładowo w 2012 r. pracownicy domów pomocy społecznej brali udział w następujących szkoleniach, kursach czy konferencjach:

- „Pielęgniarstwo opieki długoterminowej dla pielęgniarek”, „Choroba Alzheimera – pierwsze objawy. Jak rozpoznać i radzić sobie z problemami”, „Terapia zajęciowa – perspektywa międzynarodowa” (dps im. J. Pawła II ul. Jagiellońska 76);
- „Profilaktyka przeciwdrożdżynowa i rehabilitacja”, konferencja „razem przeciw przemocy” (dps ul. Żeromskiego),
- kurs masażu meridianowo – akupunkturowego, szkolenie pn. „Odleżyna bez tajemnic. Sposoby kompensowania niepełnosprawności u pensjonariuszy i usuwania barier architektonicznych” (dps ul. Tarnowska),
- „Rodzina z problemem alkoholowym”, „Depresja dzieci i młodzieży”, „Współpraca w budowaniu strategii dla ucznia przejawiającego zaburzenia zachowania” (placówka opiekuńczo – wychowawcza „Dobra Chata),
- „Systemowa terapia rodzin w zakresie psychoterapii”, „Specjalistyczne szkolenie z zakresu psychospołecznych aspektów epidemii HIV/AIDS dla pracowników służb społecznych”, „Zajęcia edukacyjne i prelekcje z zakresu problematyki HIV/AIDS i narkomanii” (placówka opiekuńczo – wychowawcza „Kamyk”).

Ponadto Ośrodek zapewnia wsparcie psychologiczne – poprzez superwizję – dla pracowników placówek wchodzących w skład Zespołu Usług Interwencji Kryzysowej MOPR tj. Domu dla Matek z Małoletnimi dziećmi i Kobiet w Cięży oraz z Placówki Opieki Doróżnej

„Azyl”. Dodatkowe informacje dot. superwizji zawarte zostały w dokumencie, który stanowi **zał. nr 1**.

MOPR w Kielcach nie organizuje i nie przeprowadza szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu. Pracownicy podległych jednostek uczestniczą w szkoleniach finansowanych z własnych środków i organizowanych przez różne instytucje.

Ad. 2 Ocena zadania pn.: „Nadzór MOPR nad domami pomocy społecznej i prowadzenia doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników dps z terenu powiatu”.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że nadzór nad domami pomocy społecznej sprawowany jest przez Dział do Spraw Instytucjonalnej Pomocy Osobom Starszym. Nadzór sprawowany jest w różnych formach i najczęściej polega na pomocy w rozwiązywaniu konfliktów i problemów z którymi borykają się mieszkańcy i pracownicy DPS – ów, rozpatrywaniu skarg, świadczeniu poradnictwa w szerokim zakresie (**zał. nr 2**). W ramach nadzoru, MOPR przeprowadza kontrole w DPS-ach funkcjonujących na terenie Kielc. Z przedstawionego podczas kontroli planu kontroli w DPS na rok 2012 wynika, że kontrole będą przeprowadzone w okresie od 01.09.2012 r. do końca bieżącego roku:

- na miesiąc wrzesień zaplanowane są 2 kontrole: w DPS im. Jana Pawła II i w DPS im. A. Kępińskiego,
- na miesiąc październik 2 kontrole: w DPS ul. Tarnowska oraz w DPS, ul. Żeromskiego,
- na miesiąc listopad zaplanowano 1 kontrolę: w DPS, ul. Sobieskiego,
- na miesiąc grudzień 1 kontrolę: w DPS, ul. Złota.

Na dzień 19.09.2012 r. żadna z w/w zaplanowanych kontroli nie została przeprowadzona.

MOPR w Kielcach, w zakresie swoich zadań uwzględnia i sprawuje nadzór nad DPS-ami. Nadzór sprawowany będzie również w formie kontroli, które zaplanowane zostały od września 2012 r. (do dnia 19.09.2012 r. MOPR nie przeprowadził żadnej kontroli).

Doradztwo polega głównie na udzielaniu informacji najczęściej dotyczących interpretacji aktualnych przepisów prawnych określających warunki przyjęcia, pobytu i odpłatności w DPS, a także dotyczących innych spraw. W trakcie kontroli kierownik Działu ds. Instytucjonalnej Pomocy Osobom Starszym – p. D. Mosiołek nie przedstawił kontrolującym dokumentów, które potwierdzałyby prowadzenie przez jego komórkę doradztwa metodycznego dla pracowników i kierowników dps-ów.

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż MOPR wspomaga pracowników i kierowników dps-ów poprzez udzielanie informacji w różnych sprawach, natomiast nie prowadzi doradztwa metodycznego w sposób regularny i zaplanowany.

Ad. 3. Ocena zadania pn.: „Nadzór MOPR nad placówkami opiekuńczo – wychowawczymi i prowadzenia doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych z terenu powiatu”.

Nadzór nad placówkami opiekuńczo – wychowawczymi funkcjonującymi na terenie miasta Kielce realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w sposób ciągły, a nie w formie jednostkowych kontroli. W związku z tym MOPR nie posiada opracowanego planu kontroli placówek.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż nadzór MOPR nad placówkami opieki całodobowej polega na:

- systematycznych wizytach w placówkach celem omawiania zarówno z dyrektorami, jak i innymi pracownikami merytorycznymi (wychowawcy, pracownik socjalny) bieżącej działalności placówki oraz rozwiązywania zgłaszanych problemów,

- uczestnictwie w opracowywaniu dokumentacji w placówkach, różnego rodzaju procedur postępowania, statutów, regulaminów, uchwał itp.,
- analizie pod kątem merytorycznym planów finansowych, budżetów, zmian do budżetów oraz sprawozdań finansowych jednostek.

Ponadto pracownicy MOPR uczestniczą w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. Zespoły na których omawiana jest sytuacja wszystkich wychowanków organizowane są w każdej placówce nie rzadziej, niż co pół roku.

MOPR prowadzi doradztwo metodyczne dla dyrektorów i pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych, które realizowane jest w zakresie spraw:

- pracowniczych i kadrowych przez kierownika lub z-cę kierownika działu spraw pracowniczych i organizacyjnych,
- finansowo – księgowych przez głównego księgowego oraz wyznaczonego pracownika działu księgowości,
- dotyczących zamówień publicznych i przetargów przez specjalistę ds. przetargów,
- organizacyjnych oraz merytorycznych związanych z funkcjonowaniem placówek (kierowanie dzieci, porozumienia z powiatami, sprawy opiekuńczo – wychowawcze, współpraca z sadem, kontakty z rodzicami biologicznymi itp.) przez kierownika działu opieki i wychowania oraz wyznaczonego pracownika tego działu.

MOPR w Kielcach w sposób prawidłowy realizuje zadanie dotyczące nadzoru nad placówkami opiekuńczo – wychowawczymi i prowadzenie doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych z terenu powiatu.

Ad. 4. Ocena zadania pn.: „Umieszczanie w domach pomocy społecznej skierowanych osób”.

W 2012 r. w DPS funkcjonujących na terenie miasta Kielc umieszczonych zostało:

- 21 osób w DPS, ul. Tarnowska,
- 3 osoby w DPS, ul. Złota,
- 15 osób w DPS, ul. Sobieskiego,
- 4 w DPS im. A. Kępińskiego,
- 11 osób w DPS im. Jana Pawła II,
- 8 osób w DPS, ul. Żeromskiego.

Jedna osoba umieszczona została w placówce całodobowej w Kielcach, ul. Tobrucka.

Ponadto spośród osób, ubiegających się w MOPR o miejsce w DPS – 12 zostało umieszczonych na terenie innych powiatów województwa świętokrzyskiego, a 2 osoby zostały umieszczone w DPS na terenie innych województw. Część osób umieszczona została w Rodzinnych Domach Opieki. Na dzień kontroli w DPS poza Kielcami przebywa 112 osób.

W trakcie kontroli przeanalizowano akta 4 osób umieszczonych w DPS funkcjonujących na terenie miasta Kielce. W aktach znajdowała się wymagana dokumentacja (wniosek o umieszczenie w DPS, decyzja rentowa lub emerytalna, kwestionariusz wywiadu środowiskowego, zaświadczenie lekarskie ze wskazaniem typu DPS, opinia dotycząca stopnia sprawności psychofizycznej, decyzja kierująca, o umieszczeniu oraz o odpłatności za pobyt w DPS oraz inna dokumentacja medyczna czy urzędowa).

Obecnie na miejsca do DPS funkcjonujących na terenie miasta Kielce oczekuje:

- DPS, ul. Tarnowska – 72 osoby (w tym: 9 osób, które złożyły wnioski o umieszczenie w DPS w roku 2012),
- DPS im. Jana Pawła II – 66 osób (w tym: 16 osób, które złożyły wnioski o umieszczenie w DPS w roku 2012),
- DPS im. A. Kępińskiego – 19 osób (w tym: 2 osoby, które złożyły wnioski o umieszczenie w DPS w tym roku),

- DPS, ul. Sobieskiego – 16 osób (w tym: 4 które złożyły wnioski o umieszczenie w DPS w roku 2012),
- DPS, ul. Żeromskiego – 12 osób (w tym: 1 osoba, która złożyła wniosek o umieszczenie w DPS w tym roku),
- DPS, ul. Złota – 4 osoby (w tym: 2 oczekujące od bieżącego roku).

Z list osób oczekujących udostępnionych kontrolującym, wynika, że wśród tych osób jest dużo takich, które odraczają swój termin umieszczenia w DPS/wydłużają czas oczekiwania/odmawiają proponowany przez MOPR termin umieszczenia lub oczekują na przeniesienie z DPS w którym przebywają obecnie. Wszystkie osoby czekają na miejsce w konkretnych DPS – ach, bądź zajmują sobie tylko do nich kolejkę, tworząc tzw. : „sztuczną kolejkę”. Większość z nich we wniosku o umieszczenie wskazało konkretny DPS (stąd do każdego DPS jest odrębna lista osób oczekujących). Osoby składające wniosek o umieszczenie w DPS, wpisywane są na listę osób oczekujących do wskazanego we wniosku DPS bądź w przypadku braku wskazania konkretnego DPS, na listę osób oczekujących tam gdzie jest ich najmniej. Następnie osoby informowane są pisemnie o przewidywanym okresie oczekiwania oraz pozycji na liście osób oczekujących. Z rozmowy przeprowadzonej z Kierownikiem Działu ds. Instytucjonalnej Pomocy Osobom Starszym – p. Dariuszem Mosiołek wynika, że osoby oczekujące informowane są ustnie o możliwości wcześniejszego umieszczenia w DPS funkcjonującym na terenie innego powiatu bądź województwa.

W MOPR w Kielcach, od marca 2012 r., zgodnie z Zarządzeniem wewnętrznym Nr 15 Dyrektora MOPR w Kielcach z dnia 26.03.2012 r. w sprawie powołania Zespołu ds. kierowania do domu pomocy społecznej (**zał. nr 3**) powstał zespół, którego głównymi zadaniami są:

1. „Dokonywanie oceny zasadności przyjmowania osób do domu pomocy społecznej”.
2. „Weryfikacja i analiza zebranych dokumentów pod kątem celowości umieszczania klienta w domu pomocy społecznej”.

Z każdego posiedzenia zespołu sporządzany jest protokół (**zał. nr 4**), w którym jest ostateczna decyzja zespołu dla których osób wydane zostaną decyzje kierujące, spośród osób, których sytuacja analizowana była przez zespół. Do protokołu dołączony jest załącznik – ocena samodzielności osoby ubiegającej się o umieszczenie w DPS. W skład zespołu wchodzi 6 pracowników MOPR (2 osoby z Działu ds. Instytucjonalnej Pomocy Osobom Starszym, 2 osoby z Działu Pomocy Środowiskowej, 2 osoby z Działu Usług). W posiedzeniu zespołu muszą uczestniczyć minimum 3 osoby.

Powołanie zespołu po części rozwiązuje problem z dużą liczbą osób oczekujących, które „zaklepują” sobie kolejkę, a nie koniecznie wymagają natychmiastowego objęcia ich opieką całodobową w DPS.

W trakcie kontroli przeanalizowano akta osobowe 6 osób ubiegających się o przyjęcie do DPS. W teczkach znajdowały się niezbędne dokumenty.

Umieszczanie w DPS-ach odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie.

Ad. 5. Ocena zadania pn. „Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi”.

Prowadzenie mieszkań chronionych oraz ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży należy do zadań własnych powiatu zgodnie z art. 19 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Powiat kielecki grodzki powyższe zadanie realizuje prowadząc następujące formy wsparcia:

-mieszkania chronione przeznaczone dla usamodzielnionych wychowanków opuszczających rodzinę zastępczą lub placówkę opiekuńczo – wychowawczą - Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż w Kielcach funkcjonują 3 mieszkania chronione przeznaczone dla usamodzielnionych wychowanków. Jedno mieszkanie mieści się przy Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dobra Chata” w Kielcach, przy ul. Sandomierskiej 126. Mieszkanie o powierzchni 33 m² przeznaczone jest dla 2 wychowanków. Obecnie w mieszkaniu przebywa jeden wychowanek.

Dwa pozostałe mieszkania mieszczą się przy Placówce opiekuńczo – wychowawczej „Kamyk” w Kielcach, przy ul. Toporowskiego 12. Jedno z mieszkań o powierzchni 50,92 m² przeznaczone jest 5 wychowanków (obecnie zamieszkuje w nim 4 osoby), drugie o powierzchni 22,29 m² przeznaczone jest dla 2 osób (w chwili obecnej mieszka 1 wychowanek);

Mieszkania te mają na celu integrację wychowanków ze środowiskiem oraz przygotowanie ich do prowadzenia samodzielnego życia. Potrzebę zamieszkania w mieszkaniu chronionym wychowanek planuje w indywidualnym programie usamodzielnienia zatwierdzanym przez kierownika MOPR;

- mieszkania chronione dla osób starszych, które mieszczą się przy ul. Leszczyńskiej 37 i dysponują 17 miejscami. Na dzień kontroli przebywało w nich 19 osób. Osobami uprawnionymi do korzystania z pobytu w w/w mieszkaniu są osoby, które: prowadzą jednoosobowe lub wraz z małżonkiem dwuosobowe gospodarstwo domowe, są mieszkańcami Kielc, posiadają własne źródło utrzymania, mają złożony wniosek o przyznanie lokalu z zasobów miasta, ukończyły 60 rok życia.

W mieszkaniach tych mieszkańcy mogą skorzystać z pomocy w formie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, itp.

- mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi - znajdują się przy ul. Zimnej 11 (5 miejsc, na dzień kontroli w mieszkaniach było 6 osób). Umieszczone osoby w w/w mieszkaniach mają być maksymalnie usprawnione (poprzez różnorodne oddziaływanie terapeutyczne), tak aby mogły one samodzielnie funkcjonować w środowisku. Mieszkania te są przeznaczone dla osób, które leczą się psychiatrycznie, są mieszkańcami Kielc, mają własne źródło utrzymania

- 2 mieszkania chronione interwencyjne: jedno przy ul. Jagiellońskiej 76 a (13 miejsc, na dzień kontroli korzystało 3 osoby) i drugie przy ul. Grunwaldzkiej 43 a (1 miejsce, na dzień kontroli umieszczonych było 2 osoby). Mieszkania te zostały utworzone w celu zabezpieczenia miejsca pobytu osób/rodzin w sytuacjach, gdy ich dotychczasowy dom/mieszkanie uległo zniszczeniu, bądź w innej sytuacji kryzysowej w jakiej znalazła się rodzina lub osoba. Pobyt w w/w mieszkaniu ma charakter przejściowy tzn. do czasu uzyskania mieszkania zastępczego, odbudowy dotychczasowego, itp. Pobyt w mieszkaniu interwencyjnym jest odpłatny.

Do każdego typu mieszkań chronionych obowiązują uchwały, które aktualnie pracownicy MOPR aktualizują (uchwały oczekują na ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Woj. Świętokrzyskiego). Do uchwał dołączony jest regulamin, w którym określono m.in. zasady przyjmowania osób, prawa i obowiązki, zasady odpłatności, itp.

- dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży -Uchwałą Nr XXXVI/704/2005 Rady Miejskiej w Kielcach wprowadzono statut domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Zgodnie ze statutem dom jest ośrodkiem wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi oraz kobiet w ciąży, a także ojców z małoletnimi dziećmi i innych osób sprawujących opiekę prawną nad dziećmi dotkniętych przemocą lub znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej.

Dom posiada opracowany regulamin organizacyjny, który określa zadania i cele domu.

Dom może zapewnić całodobową opiekę 15 osobom. Ośrodek pracuje przez cały rok i przez wszystkie dni tygodnia. Pobyt w domu jest odpłatny. Uchwałą Nr XXXIV/785/2009 Rady

Miejskiej w Kielcach z dnia 19.03.2009r. ustalono zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w domu dla matek. Osoby, których dochód nie przekracza kwoty kryterium dochodowego o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej nie ponoszą odpłatności za pobyt. Ponadto w uzasadnionych przypadkach na wniosek osoby odpłatność może zostać częściowo lub całkowicie zwolniona. Średni miesięczny koszt utrzymania osoby w domu dla matek w wynosi 2624 zł.

W domu prowadzone są różnego rodzaju zajęcia edukacyjne i terapeutyczne, zarówno zbiorowe, jak i indywidualne np.: elementy szkoły dla rodziców, trening zastępowania agresji, profilaktyka, zdrowotna, profilaktyka uzależnień i wiele innych.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż w okresie od stycznia 2012 r. do sierpnia 2012 r. zostało przyjętych 7 osób, w tym matka z dwójką dzieci i matka z 1 dzieckiem, a także na pobyt krótkotrwały małaletnia dziewczyna z córką. W tym samym okresie ośrodek opuściło 6 osób. Na dzień 18.09.2012 r. w ośrodku przebywało 11 osób.

- Ośrodek Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimerera w Kielcach, Al. Legionów 5 - funkcjonuje od 1 września 2008 r. i stanowi środowiskową formę pomocy półstacjonarnej służącą utrzymaniu osoby starszej, dotkniętej chorobą Alzheimerera w jej naturalnym środowisku, co ma na celu przeciwdziałanie instytucjonalizacji. Ośrodek obszarem swojego działania obejmuje mieszkańców Kielc, dysponuje 20 miejscami. Czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 17.00.

Pobyt w ośrodku jest odpłatny, uczestnicy ponoszą odpłatność za wydawane w Ośrodku obiady, natomiast pozostałe świadczenia realizowane w formie: terapii zajęciowej, psychiatrii i socjoterapii oraz rehabilitacji ruchowej są bezpłatnie.

Od stycznia 2012 r. do 18.09.2012 r. przyjęto do Ośrodka 30 uczestników, w tym: 22 osoby po raz kolejny ubiegały się o kontynuację pomocy w formie pobytu w ośrodku oraz 8 osób otrzymało decyzję kierującą po raz pierwszy. Liczba uczestników na dzień 18.09.2012 r. wynosiła 23 osoby. Przyjęcie osób ponad stan wynika z faktu, iż nie wszystkie skierowane osoby – z uwagi na podeszły wiek i specyfikę choroby – uczęszczają regularnie do ośrodka.

Z pobytu w ośrodku w kontrolowanym okresie zrezygnowało 7 osób (2 zgony, 5 rezygnacji z powodu pogorszenia stanu zdrowia). Z prowadzonego w placówce rejestru wynika, iż na dzień kontroli na umieszczenie w ośrodku oczekiwały 23 osoby.

- Ośrodek Interwencyjno – Terapeutyczny w Kielcach, przy ul. Żniwnej 4 - powstał w listopadzie 2010 r. i jest komórką organizacyjną MOPR w Kielcach. Ośrodek funkcjonuje w oparciu o regulamin, w którym określone zostały prawa i obowiązki mieszkańców oraz przepisy porządkowe. W skład struktury organizacyjnej ośrodka wchodzi: Punkt Pomocy Doraźnej i Mieszkania Chronione. Do Punktu przyjmowane są osoby bezdomne, znajdujące się w sytuacjach kryzysowych zagrażających ich życiu i zdrowiu, np.: z powodu nadużywania alkoholu lub zimą wychłodzenia organizmu. Osobom tym zapewniane jest bezpieczne schronienie, ciepła herbata, odzież i obuwie. Mają możliwość wykonania podstawowych zabiegów higieniczno – sanitarnych. W stosunku do klientów Punktu, w ciągu 24 godzin od przyjęcia, podejmowane są wstępne działania z zakresu pracy socjalnej i uzależnień. Następnie w porozumieniu z pracownikiem socjalnym z działu ds. bezdomności MOPR opracowywany jest dalszy plan pomocy i wsparcia.

Ośrodek dysponuje 5 mieszkaniem chronionymi, w których znajdują się pokoje jednoosobowe wyposażone w odpowiednie meble i sprzęt RTV, ze wspólną kuchnią i węzłem sanitarnym. Pobyt w mieszkaniu ma na celu udzielenie schronienia na czas odbywania terapii odwykowej oraz integrację osób bezdomnych ze środowiskiem, poprzez przygotowanie ich pod opieką specjalistów do samodzielnego życia. Do korzystania z pobytu w w/w mieszkaniu są osoby, które spełniają określone warunki (są bezdomne, wymagają wsparcia, realizują postanowienia kontraktu socjalnego, ukończyły 18 lat). Kandydatów na mieszkańców kwalifikują Działu ds. Bezdomności wraz z pracownikiem socjalnym Ośrodka Interwencyjno – Terapeutycznego oraz terapeuta ds. uzależnień. Czas pobytu w mieszkaniu, poza

szczególnymi przypadkami, nie może być dłuższy niż 18-24 miesiące. Koszt pobytu w mieszkaniu chronionym ponoszą jego mieszkańcy w kwocie ustalonej w decyzji administracyjnej proporcjonalnie do posiadanych dochodów własnych. W ośrodku zatrudniony jest pracownik socjalny, 2 terapeutów ds. uzależnień. Dyżury pełnią lekarze.

- Kluby Seniora:

W mieście Kielce istnieją 4 Kluby Seniora i 4 Filie, które wchodzą w strukturę organizacyjną MOPR w Kielcach:

- Klub Seniora, ul. Św. St. Kostki 4a (50 osób); 2 filie przy ul. Konopnickiej 5 (15 osób) i ul. Żeromskiego 44 (30 osób);

- Klub Seniora, ul. Jana Nowaka – Jeziorańskiego 75 (50 osób); filia klubu przy ul. Miodowej 7 (10 osób);

- Klub Seniora, Al. Legionów 5 (50 osób); filia klubu przy ul. Urzędniczej 3 (15 os.);

- Klub Seniora, ul. Hoża 39 dla 45 osób.

Oferta Klubów skierowana jest do wszystkich osób, które wchodzą w wiek senioralny i zakończyły okres aktywności zawodowej. Uczestnictwo w Klubach jest bezpłatne. Oferta nie jest objęta rejonizacją, dzięki czemu mogą z niej skorzystać wszyscy zainteresowani seniorzy. Wszystkie zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowanych instruktorów. Oprócz przedsięwzięć o charakterze stałym (m.in. gimnastyka, masaż klasyczny, zajęcia komputerowe, plastyczne, kosmetyczne itp.) w Klubach Seniora realizowane są również różnego rodzaju imprezy kulturalno – rozrywkowe, wycieczki, biesiady, wystawy itp. Kieleckie Kluby Seniora stwarzają szansę na zaspokojenie potrzeb psychospołecznych ludzi starszych i często samotnych, którzy nie mają możliwości samorealizacji w warunkach domowych.

Reasumując powyższe należy stwierdzić, iż MOPR prowadzi mieszkania chronione oraz ośrodki wsparcia, w tym dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Ocena stopnia wdrażania zadań powiatu wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. 2011 Nr 149 poz. 887 z późn. zm.), która weszła w życie od 1 stycznia 2012 r.

Zarządzeniem wewnętrznym nr 17/2012 z dnia 26 kwietnia 2012 r. Dyrektora MOPR w Kielcach wyodrębniono Zespół Profilaktyki Rodzinnej, który funkcjonuje w ramach Działu Opieki i Wychowania w skład Zespołu wchodzi:

1. koordynatorzy,
2. specjalista pracy socjalnej/specjalista pracy z rodziną,
3. terapeuta ds. uzależnień,
4. konsultant psycholog,
5. konsultant pedagog,
6. młodszy asystenci rodziny/asystenci rodziny/starsi asystenci rodziny.

Zasady funkcjonowania Zespołu określa regulamin. Zespół jest integralną częścią lokalnego systemu wspierania rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach kryzysowych. Do zadań Zespołu należy m.in.: koordynowanie pracy socjalnej na rzecz rodzin z dziećmi niewydolnymi wychowawczo, opracowanie wstępnej diagnozy problemów występujących w rodzinie wymagającej wsparcia, pomoc pracownikowi socjalnemu i asystentowi rodziny, itp.

Ponadto w związku z wejściem w życie powyższej ustawy, MOPR w Kielcach wyznaczył na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej, który mieści się w Kielcach przy ul. Wesolej 47/49 - (Zarządzenie nr 459/2011 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej). Z informacji przygotowanej przez p. Iwonę Bielecką – zastępcę kierownika Działu Opieki i Wychowania wynika, iż w ORPZ zatrudnionych jest obecnie 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Planowane jest zatrudnienie kolejnych

2 koordynatorów - od 1 października b.r. oraz od 1 listopada 1 koordynatora. Nowe rodziny zastępcze otrzymują propozycję współpracy z koordynatorem niezwłocznie po otrzymaniu informacji o utworzeniu rodziny zastępczej z sądu rodzinnego. Natomiast rodziny zastępczej, które już funkcjonują od dłuższego czasu, sukcesywnie przekazywane są do organizatora, celem objęcia opieką koordynatora. Obecnie koordynatorzy współpracują z 71 rodzinami zastępczymi i 2 rodzinnymi domami dziecka. Pozostałe rodziny zastępcze korzystają ze wsparcia z ORPZ w miarę potrzeb. Kolejnych 36 rodzin zastępczych zostanie objętych pomocą koordynatora od miesiąca października b.r. Do końca 2012 planowane jest objęcie opieką koordynatora wszystkich rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Kielce.

Zarządzeniem wewnętrznym Nr 24/2011 z dnia 31 sierpnia 2011 r. Dyrektora MOPR w Kielcach wprowadzono „Harmonogram działań w zakresie wdrażania ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej”. W harmonogramie ujęto realizatorów oraz wszelkie działania podejmowane w zakresie wdrażania cyt. ustawy (**zał. nr 5**). MOPR zorganizował również 2 grupowe spotkania z zawodowymi oraz z niezawodowymi rodzinami zastępczymi. Spokrewnione rodziny zastępcze były zapraszane sukcesywnie do tut. Ośrodka na indywidualne rozmowy z pracownikami Działu Opieki i Wychowania. W trakcie tych spotkań przekazano rodzinom informacje nt. nowej ustawy oraz zmian jakie nastąpią w związku z jej wprowadzeniem (tj. rodzaje rodzin, przysługujące im świadczenia, dodatki, wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych, zasady udzielania pomocy, możliwości wsparcia ze strony ORPZ w tym o zadaniach koordynatora).

MOPR w Kielcach podjął i podejmuje na bieżąco działania w celu realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.

W wyniku kontroli stwierdzono:

- MOPR nie organizuje i nie przeprowadza szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu. Pracownicy podległych jednostek uczestniczą w szkoleniach finansowanych z własnych środków i organizowanych przez różne instytucje;
- Ośrodek w sposób prawidłowy realizuje zadanie dotyczące nadzoru nad placówkami opiekuńczo – wychowawczymi i prowadzenie doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych z terenu powiatu;
- MOPR w Kielcach, w zakresie swoich zadań uwzględnia nadzór nad DPS-ami. Nadzór sprawowany jest również w formie kontroli, które zaplanowane zostały od września 2012r. Do dnia 19.09.2012 r. MOPR nie przeprowadził jednak żadnej z zaplanowanych kontroli;
- MOPR wspomaga pracowników i kierowników dps-ów poprzez udzielanie informacji w różnych sprawach, natomiast nie prowadzi doradztwa metodycznego;
- Umieszczanie w DPS-ach odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie; W MOPR powstał Zespół ds. kierowania do domów pomocy społecznej, który decyduje o tym kogo z list osób oczekujących skierować w pierwszej kolejności do DPS;
- Wśród dużej liczby osób oczekujących na miejsca do DPS – ów funkcjonujących na terenie miasta Kielce są osoby, które poprzez odraczanie wyznaczonego terminu umieszczenia w DPS/wydłużania czasu oczekiwania/odmawiania proponowanego przez MOPR termin umieszczenia, tworzą tzw.: „sztuczną kolejkę”;
- MOPR w Kielcach podjął i podejmuje na bieżąco działania w celu realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.

- MOPR prowadzi mieszkania chronione oraz ośrodki wsparcia, w tym dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Wyżej wymienionych ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmowy z zastępcą dyr. MOPR w Kielcach - p. Magdaleną Gościńiewicz, kierownikiem Działu Opieki i Wychowania – p. Dorotą Ławniczak, zastępcą kierownika Działu Opieki i Wychowania – p. Iwoną Bielecką, kierownikiem Ośrodka Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimera – p. Beatą Kuśtowską, kierownikiem Działu Usług – p. Małgorzatą Ozga- Zagdan, kierownikiem Działu ds. Instytucjonalnej Pomocy Osobom Starszym – p. Dariuszem Mosiołkiem, specjalistą ds. Klubów Seniora – p. Donatą Sabat, starszym specjalistą pracy socjalnej w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – p. Małgorzatą Skup, aspirantem pracy socjalnej Działu Opieki i Wychowania – p. Ewą Bujak, starszym inspektorem Działu Opieki i Wychowania – p. Justyną Pańszczyk;
- analizy dokumentacji dot. zakresu kontroli pisemnych wyjaśnień pracowników MOPR.

Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu.

Zgodnie z § 16, ust. 1-5 rozporządzenia MPS w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 23 marca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543)

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego po jednym przekazano Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach oraz Dyrektorowi Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Protokół podpisali:

Ze strony jednostki kontrolującej:

1. Małgorzata Bojar
2. Katarzyna Arendarska
3. Anna Konieczna

Ze strony jednostki kontrolowanej:

p. Magdalenę Gościńiewicz
z-cę dyrektora MOPR w Kielcach

Data sporządzenia: 16.10.2012 r.

Data przekazania: 19.10.2012 r.

